

A REGGEL

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Allybéli előfizetés árak
Égész évre — 230 K
Fél évre — 150 K
Negyed évre — 75 K
Egyes szám ára 1 K
Kiadóhivatal
Széchenyi-utca 39. sz.
Kereskedelmi Testület)
Telefon: 6.

Videki előfizetési árak
Égész évre — 300 K
Fél évre — 180 K
Negyed évre — 80 K
Egyes szám ára 1 K
Szerkesztőség telefonja
62. szám.
(Szelényi-nyomda)

Szerda, 1920. augusztus 4.

FŐSZERKESZTŐ:

HOVÁNYI KORBÉL dr.

Miskolcz. X. évfolyam. 171. sz.

Tisza Istvánt a Nemzeti Tanács ölette meg

Ma Sztanykovszky vádlottat halgatta ki a hadbíróóság. — Friedrich a királyi vár kapuit akarta „döngetni”. — Miért vonta vissza a vádlott Friedrichre vonatkozó vallomását?

Budapest. augusztus 3. A hadosztálybíróóság ma délelőtt folytatta a Tisza-ügyben a főtárgyalást. Elmondja Hüttner, hogy gyermekkorában kanyaróban volt és anyai nagybátyja elmebajos volt.

Védő: Mikor Önt Miskolczon tartóztatták, tett-e ön olyan vallomást, amely a mostanit fedezi és ha igen, ki előtt?

Hüttner: Én Pálóczy főhadnagy előtt, a miskolczi körletparancsnokság vizsgálóbírója előtt tettem vallomást. De akkor nem mondtam el neki mindent.

Védő: Meggyőződött-e ön arról, hogy a 100 ezer koronás levélen Friedrich aláírása eredeti volt-e?

Hüttner: A Ballócsé-féle emlékkönyvben is láttam ezt az aláírást. Lengyel: Ön azt mondta, hogy Friedrich önt Pogány megölésére is felbújtotta.

Hüttner: Erre Friedrich és Csernyák akart rabolni.

Tárgyalásvezető: Tudta ön, hogy miért mennek ki a Roheim-villába? Kapott erre szerepet Kéritől?

Hüttner: Igen.
Hüttner kihallgatása ezzel véget ért.

Ezután Sztanykovszky Tibor kihallgatása következett. Előtte való este kapacitált Friedrich és Csernyák, hogy löjjen le Tiszát, én azonban erre nem vállalkoztam. A gyilkosságnak a lefolyását adja elő. Tisza megöletését úgy mondja el, mint Hüttner. A Pogány és Tisza közötti párbeszéd után ő és Horváth—Sanovics rálőtt Tiszára. Az első két lövés után Tisza eldőlt, ugyanez berohant egy fiatal hölgy és nagy jajveszekeléssel ráborult Tiszára. Dobó félre állította a hölgyeket, dulakodás támadt és ekkor még 2—3 lövés dördült el.

Mondada: Céloztak, mikor lőttek?
Sztanykovszky: Nem tudom, mert háttal álltak nekem. A második sortűznél azonban már megváltozott a helyzet, mert Tisza akkor már elvágódott, a hölgyek sirva és jajgatva ráborultak. Mikor kiszaladtunk, először Kéri jött velünk szembe és érdeklődött az eredmény iránt.

Az udvaron levők már a lövések zajára elmenekültek. Emlékszem, amikor Horvát és Pogány lekapták vállukról a fegyvert, lehetséges, hogy lőtt Dobó is.

Dr. Mondada: 26 án este volt az első katonatanács ülés? Kik vettek részt?

Sztanykovszky: Ott volt Horváth, Sanovics, a politikusok a másik szobában voltak. Este mutatott be Friedrich Istvánnak Csernyák. Mindjárt az első ülésen szó volt magassabbranu katonák esetleges őrizetbe vételéről és politikuskéiről is.

Dr. Mondada: Kik között volt szó erről?

Sztanykovszky: Csernyák, de különösen Friedrich felvetette, mit szólnunk ehhez? Először a katonákról kezdtek beszélni, azután kezdtek a civil politikusokról. 28 án délután 2 órakor berendelték a Royal-szállóba, ott tanácskozás lesz. Felvittek egy harmadik emeleti szobába, ottan Kéri és Csernyák el kezdtek nekem beszélni, hogyha november 4-én kitörne a forradalom, Tisza Istvánt el kellene tenni láb alól. Többet nem tudunk beszélni, mert közben bajtűt Fényes és Kéri intett a szemével, hogy ne beszéljünk tovább.

28 án délután 5—8 között megint katonatanács volt és ott a Tisza-ügyről volt szó. Itt azután részletesen ismertette előzőleg Friedrich, utána Csernyák azt, hogy a nemzeti tanács döntött a forradalom mellett, mert Károlyi tegnap nem mint miniszterelnök jött vissza. Friedrich félrehívott és mesélte nekem, hogy milyen nagy ember lehetek én, ha Tiszát eltenném láb alól. Kapacitált engem hogy ez az ember Magyarországnak haladásának kerékkötője. Ő volt a miniszterelnök akkor, amikor kiűzték a háború, ő a felelős a háborúért. Nagyon rossz színben tűntette fel gróf Tiszát. És azt magyarázta nekem, milyen nagy szolgálatot tennék a nemzetnek, ha őt eltenném láb alól. Én azt mondtam, hogy nem vagyok erre kapható, elhozom, ha akarják. Azután vita tárgyát képezte ennek a politikusnak láb alól való eltevése.

Ezután kezdett Friedrich beszélni: „Itt ülök — mondta — mint a marhák, ahelyet, hogy cselekedjétek valamit, az ország tetteket vár tőletek”. Mondottuk, hogy nincs előkészítve a forradalom, később indítványozta Friedrich, hogy indítsunk egy tüntető menetet Budavarába, József főherceg diktátorhoz, hogy hallja meg a néptiltakozását. Magyar ember kell nekünk: Károlyi Mihály.

Döngesse meg a szentséges nép a királyi vár kapuit.

(Mozgás.) Mi nem akartunk belemenni. Ezen a tüntetésen a katonatanács tagjai nem vettek részt.

Elnök a tárgyalást 10 percre félbeszakítja.

Szünet után előadja Sztanykovszky, hogy 29-én délelőtt 10 órakor az Astóriában ment, ott találta Friedrichet, Fényest, Csernyákot, Kérit, Dobót. Akkor Csernyák és Friedrich részéről történtek kijelentések, hogy a nemzeti tanács elhatározta Tiszának láb alól eltételét.

Dr. Mondada: Ön azt mondja, hogy Csernyák és Friedrich részéről történtek ezek a kijelentések. Az előzetes eljárás során azt mondotta, hogy vagy Csernyák vagy Friedrich.

Sztanykovszky: Mindketten beszéltek. A gyűlés végével Friedrich ismét kapacitált.

Dr. Mondada: Friedrich?
Sztanykovszky: Igen!

Dr. Mondada: Előbb azt vallotta, hogy Csernyák és Kéri kapacitálta.

Sztanykovszky: Ők is és Friedrich. Ezután elhatározták, hogy a forradalom érdekében egy listán levő politikust letartóztatnak. A gyűlés végén megint hozzám jött Friedrich és ugyanazokkal a szavakkal kapacitált, mint az előző napon, hogy mennyire fontos volna Tiszát, mint Magyarország óriási ellenségét láb alól eltenni, mert a forradalom vívmányait ez az ember feltétlenül felborítja. Én mondtam, semmi szin alatt nem megyek bele. Azután kezdett Csernyák és Kéri beszélni.

Dr. Mondada: Jelen volt Hock olyan értekezleten, ahol Tisza meggyilkolásáról volt szó.

Sztanykovszky: Tudomásom szerint nem. Majdnem nyitított volt, hogy Tiszát meg fojgák gyilkolni a forradalom során. Általában beszéltek róla és rövid idővel azelőtt történt a Létai féle merénylet. Hat órákor a Lovas-féle vívoteremben sokan voltak. Este hét órákor Hüttner lakására mentem a Deák Ferenc-szállóba, mikor lejöttem a hallban kezdődött a lövöldözés.

Dr. Mondada: Az Astóriában Csernyák nem adott utasítást?

Sztanykovszky: Azt, hogy másnap délelőtt menjek hozzá, akkor fogják a letartóztatásokat fogantatítani.

Dr. Mondada: Tiszára nézve is?

Sztanykovszky: Erről nem volt szó.

Dr. Mondada: Csernyák nem mondta akkor, hogy miért nem megy ki?

Sztanykovszky: Nem, csak azt, hogy letartóztatások lesznek.

Dr. Mondada: Egyszerű letartóztatásra nem kellenek olyan nagy előkészületek. Kéri, a másik felbújtó is kintmaradt?

Sztanykovszky: Minél nagyobb gazember volt, annál messzebb állott.

Dr. Mondada: Kapott Ön valami jutalmat, pénzt, vagy egyebet ezért a viseikéért?

Sztanykovszky: Nem kaptam.

Dr. Mondada: Kifizetések eszközítették?

Sztanykovszky: Igenis. Hadzsics századostól én és a többi katonatanács tagok 10—10 ezer koronát kaptunk, költségmegtérítési és szászadosi előléptetési előleget. November 3-án, mikor felrendeltek a minisztériumba, megjelent Hüttner százados és azt mondotta, hogy Linder hadügyminiszter szavait tolmácsolja nekem. A forradalom szervezéséért szobrot kellene a hálás nemzetnek emelnie. Bennünket megjutalmaznak és előléptetnek.

Dr. Mondada: A merénylet előtt miféle jutalmakat ígértek Önöknek?

Sztanykovszky: Friedrich azt mondta, hogy óriási állásokat kaphatunk és örökre halás lesz a nemzet.

Dr. Mondada: Egyedül csak Friedrich mondta?

Sztanykovszky: Nem, Csernyák is beszélt erről. November első napjaiban mondta Horváth Sanovicsnak, hogy baj lehet a Tisza megölése miatt Erre ő azt felelte: *Ne télj semmit, Pista volt a hadügyi államtitkár.* Horváth mutatott egy lapot melyen Friedrich felszólítása volt a politikai és katonai hatóságokhoz, hogy Horvát Sanovicsot támogassák és akkor mutatott egy csomag, kb. 50 darab ezerkoronást, azt hogy ezt a pénzt Friedrich István-tól kapta, mert lemegey propagandát csinálni Szerbiába, ezért kell neki a salvus conditus. November 3-án fent voltam Hüttner lakásán. Hüttner mutatott egy gépirós levelet, amely neki volt címezve és Friedrich aláírásával volt ellátva. Ebben a levélben felszólította Hüttnert, hogy *Tisza gyilkosságának végrehajtására embereket keressenek, akik 100 ezer koronát kapnak.*

Dr. Mondada: Mikor lett Ön letartóztatva?

Sztanykovszky 1919 augusztus 22-én Budapesten. A rendőrségen különféle tenyegetések következtében olyan vallomást vettem fel tőlünk, mintha a 11 es katonatanács tervezte volna a gyilkosságot.

Dr. Mondada: Mik voltak a fenyegetések?

Sztanykovszky: Nem engedtek enni és veréssel fenyegettek. Én láttam, hogy mit csinálnak a rendőrségen az emberekkel, mert voltam ott augusztusban 10 napig. Gondoltam tehát, hogy vallok, amit akarnak és majd a vizsgálóbírónál visszavonom. A rendőrségen két napig gyurtak, fenyegettek és tudva azt, hogy a fenyegetéssel, vagy kényszerítéssel felelt vallomásnak úgy sincs értéke, beisméro vallomást tettem, ami azonban nem felelt meg a tényeknek, különösen a felbujtás oolgában, a gyilkosság értelmi szerzői tekintetében.

Dr. Mondada: Mit mondott Ön?

Sztanykovszky: Azt mondtam, hogy Kéri és Fényes volt a felbújtó. Friedrich akkor miniszterelnök volt, természetesen az ő érdekében tendenciósan vettek fel vallomásomat, mihelyt ki akartam nyitni a számat, mindjárt mást kérdeztek.

Dr. Mondada: Miben nyilvánult meg az, hogy a vallatás tendenciózus volt?

Sztanykovszky: Mikor Friedrich nevét kiejtettem, mindjárt az kérdeztek, hogy Károlyi előszobájában snapszot ittunk-e? Ha azt mondtam: nem, akkor Hüttnert bevezettek, mert ezt olyan perdőntőnek tartották. Ez a rendőrségen történt. Két napig vallattak. Mondtam mindent, amit kívántak, rögtön kihozták Kovács vizsgálóbíró autót, neki is ezt mondtam. Mikor ezután a Markó-utcai

fogházba vittek, mindent visszavontam. Két napra rá meghalt Kovács vizsgálóbíró.

Sztupka: Hová lett a revolver, melyet Tisza letett az asztalra?

Stanykovszky: Lehetséges, hogy Horváth-Sanovics zsebre tette. Ezután elmondja Stanykovszky Sztupka kérdésére, hogy Károlyi Mihályt személyesen ismerte. Az a benyomása, hogy tudomása volt a tervezett merényletről.

Sztupka: Arról nincs tudomása, hogy egy fiatal ember a feleségének azt mondta, sugja meg Tibornak, hogy Friedrichról ne valljon semmit.

Sztanyovszky: Erről nem tudok.

Sztupka vádló indítványozza a vádlott feleségének tanuként való kihallgatását.

Dr. Török védő kérdésére elmondja, hogy valami sajtófőnök, talán Halász, pénzt adott a katonáknak, Friedrich a lógósoknak adott. Hallotta, hogy Horváth Friedrichról pénzt kapott.

Dr. Lengyel: Titkos dolog volt a Károlyi-párt helyiségében, hogy merényletet készítenek elő?

Sztanyovszky: Nyílt titok volt.

Dr. Lengyel: A nemzeti tanácsban tehát Károlyi és Hoch János ellenére csinálták Kéri és mások ezt a dolgot.

Stanykovszky: Mikor Friedrich beszélt, mindig úgy tűntette fel a dolgot, mint aki a nemzeti tanács véleményét tolmácsolja. Lengyel védő kérdésére Stanykovszky kijelenti, hogy Kéri, Féy, Csernyák és Friedrich 31-én mindenütt jelen voltak a szepesvári szobákban. A további kérdésekre a fogházban való érintkezésről szól Stanykovszky. Hüttnerrel levelezett is. Az a hangulat fejlődött ki közöttük, hogy tagadnak, Károlyi visszajövetelében bíztak. Arról is tud, hogy fogolytársai közül egyesek Svájcra át Károlyival leveleztek. A leveleket az ellenőrzés dacára is kilehetett küldeni.

Ezután az elnök a tárgyalás folytatását holnap reggel 9 órára halasztotta.

Budapest új főkapitánya.

Budapest, aug. 3. A kormányzó Mattyasovszky Györgyöt, a székesfővárosi államrendőrség főkapitányát a belügyminiszteriumban helyettes államtitkárrá nevezte ki. Az új főkapitány Nádasy Imre dr. igazságügyminiszteriumi miniszteri tanácsos.

Budapestre hozták a Lipót-köruti egyik gyilkost.

Budapest, aug. 3. Ily Lászlót, a Lipót-köruti kettős gyilkosság egyik tettesét ma reggel szállították fel Budapestre és itt azonnal a főkapitányságra kísérték, ahol a délelőtti folyamán kihallgatás végett Srubian rendőrkapitány elé vezették.

A vádlott órákon át tartott kihallgatása során hallani sem akart arról, hogy a Lipót-köruti vérengzésben részt vett volna és tagadja, hogy pisztolyával Varsányit öltötte volna le. Ilyt a kihallgatás során a déli órákban szembesítik az itt letartóztatottakkal és a Teleki szállodai szobaleánnyal.

A kihallgatások befejezése után Ilyt is átfogják kíséreni a katonai ügyészség fogházába, hogy rögtön ítélő bíróság elé állítsák.

Nyolc óra hosszat tárgyalta a minisztertanács.

A nemzetgyűlés elfogadta a mezőgazdasági érdekképviseletről szóló javaslatot. — Széchenyi grófot nem adja ki a parlament.

Budapest, augusztus 3. Rakovszky elnök 10 órakor nyitja meg az ülést. Elnök bejelenti, hogy Szabó Sándor, a tiszalöki csonka kerület képviselője lemondott mandátumáról. Neményi Jenő, a közigazgatási bizottság elnöke a betérjesztési a kormányzói hatáskör kiterjesztéséről szóló bizottsági jelentést. Következik a mezőgazdasági érdekképviseletről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása.

Frühwirth Mátyas három pontból álló módosítást nyújt be, amelyet elfogadnak. Frühwirth, Schandl és Vass József a 9-ik szakaszhoz módosítást ajánlanak. Rubinek miniszter ellenzi a módosítást. Erre változtatás nélkül fogadják el a szakaszt. Schandl Károly fevilágosítást kér, hogy a mezőgazdasági kamara alapíthat-e szövetkezetet. Rubinek megnyugtató nyilatkozata után a törvényjavaslat részleteiben is elfogadják. A következő ülés holnap délelőtt 10 órakor lesz.

Fel kettőkor a Ház Széchenyi Viktor összeférhetlenségi ügyében kisorsolja az összeférhetlenségi zsűrit.

Budapest, aug. 3. A nemzetgyűlés déli szünete után Rakovszky elnök megüytja az ülést és megejtette az összeférhetlenségi ítélő bizottság sorsolását. Kisorsoltak: Lukovich Aladár, Kenéz Béla, Kontra Aladár, Vass József, Szijj Bálint, Peő Sándor, Schandl Károly, Tury Béla, Henczer István, Budaváry László, Iklódi Szabó Károly, Lingauer Albin. Póttagok lettek Huber János, Ereky Károly, Fay Gyula. A zsűri megválasztása után letette az esküt, mire az elnök a gyűlést berekesztette.

Budapest, aug. 3. (MTL.) A kormánytagjai ma délután 5 órakor Teleki Pál gróf miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács folyó ügyeket intézett el és éjjel után 1 órakor ért véget.

Budapest, augusztus 3. Gróf Széchenyi Viktor nemzetgyűlési képviselő összeférhetlenségi ügyében megválasztott bizottság ma délután tartott ülésén Henz Károly előadása után kimondta, hogy az összeférhetlenség esete nem forog fenn.

Zár alá vették a termést.

Tilos a buza, rozs és kétszeres piaci árusítása. Hanyagul járnak el a községek a bevetett területek bejelentésénél.

(A Reggel tudósítójától.) Több ízben foglalkoztunk már azzal az indolenciával, amelyet egyes községek és nagyobb gazdaságok tanúsítanak a kormányhoz, hogy a gabonatermésrendelethez nem tartják magukat. A községeknek és gazdaságoknak ez a nemtörődömsége radikális intézkedésre késztette az illetékes köröket.

Ma délelőtti fontos rendelet érkezett a közlekedési miniszteriumtól a GOK miskolczi vezetőjéhez. A rendelet megtiltja a mai naptól kezdve a búzáknak, rozsnak és kétszeresnek piacra való árusítását azzal az indoklással, hogy a katonaságnak és az ellátatlanok gabonaszükséglete nincsen biztosítva.

Illétkes helyen érdeklődtünk a

rendelet esetleges hatásáról, ahonnan a következő választ kaptuk: a rendelet nem szünteti meg a gabonával való szabadkereskedelmet, hanem csak korlátozza azt.

Ez a korlátozás abban áll, hogy senki sem viheti gabonáját piacra, azonban minden gazdaságnak módja van eladni, ha a rája kivett gabonakontingenst már beszovaltatta. A közlekedési miniszteriumtól érkezett rendelet szigorú intézkedést tartalmaz arra nézve, hogy a gazdaságokra a gabonamenyiség kivételének 24 óra alatt meg kell történni. A GOK egyébként szigorúan ellenőrizi azt, hogy a közlekedési miniszterium intenciói minden tekintetben érvényesüljenek.

Fegyverszüneti és béketárgyalásokra készül a szovjetkormány.

Szokratáviratváltás a két fél között.

Moszkva, augusztus 3. Reggel 4 óra. Szokratávirat Sapieha külügyminiszterhez Varsó: Az önkérvényességük ma reggeli üzenetében foglalt felszólalás sajnálatra méltó félreértésnek az eredménye. Az orosz kormány semmiesetre sem akarja megakadályozni azt, hogy küldöttségük a lengyel kormányt érintkezzen, de küldöttségük figyelmét a mi kívánságunk igazi tartalmára szeretnénk irányítani, amely nemcsak a meghatalmazást de a szöveg mérvét is érinti, minthogy beketárgyalásokról van szó. Kormányunk sohase akarta és sohase akarja az önkérvényességnek azt a jogát megsérteni, hogy kormányával szabadon érintkezzenek. Csicserin, külügyi népbiztos.

Moszkva, aug. 3., reggel 3 óra. (Szokratávirat.) A lengyel fegyverszüneti bizottság távirata Sapieha lengyel külügyminiszterhez: A szovjet csapatok nyugati frontján működő főparancsnokság küldöttsége Baranovicsba érkezett és közölte velünk, hogy a szovjetkormány a fegyverszüneti tárgyalással egyidejűleg a bekeről is tárgyalni akar. Azt a javaslatot tette, hogy a megbeszélések aug. 4-én kezdjünk meg. A szovjetkormány azt kívánja, hogy vagy megfelelő felhatalmazással ellátott bizottság küldessék ki, vagy a mi meghatalmazásunk módosítását. Minthogy azért nem kezdhetjük meg a fegyverszüneti tárgyalásokat, amire a lengyelkormánytól megbízást nyer-

tünk, elhatároztuk, hogy visszatérünk Varsóba... (itt a távirat megvan csonkítva)... a szovjetkormány javaslatát... (itt is hiány van a táviratban). Ma utra kelünk, mihelyt a szovjetkormány erre vonatkozólag kiadja a szükséges utasításokat.

Varsó, augusztus 3. Reggel háromnegyed 4 óra. Szokratávirat a szovjet hadsereg főparancsnokságához azzal a kéressel, hogy a táviratot közvetítse Romer tábornoknak, a lengyel fegyverszüneti bizottság elnökének: Jelenise nyomban szokratáviratban, mit végzett ön eddig a szovjet hadsereg négy főhadiszállásánál, hogy a lengyel hadsereg főhadiszállásával állandó összeköttetésbe jusson. — Amíg nem állítanak fel Hughesban parlamentáris összeköttetést, addig szokratávirat útján érintkezzenek velünk. A szokratáviratállomás bármely javaslatához hozzájárul azon táviratok forgalma tekintetében, a melyeket Moszkvából vagy Pétervárról vagy a vörös hadsereg valamely más állomásáról leadnak. Rozvadovszky, vezérkari főnök.

Tőzsde.

Budapest, aug. 3. A mai tőzsde forgalma kissé meglehetősen, de a spekuláció tartózkodása folytán nagyobb mérvet nem öltött, különösen a kullispiacra szállított megvalaményi papír, ezek között nagyobb értékben a Magyar Hitel, Salgó és a Rima. a korrapiacra az áremelkedés nem volt ennyire általános, de már a javulás észrevehető volt. Valutapiac lajnhább.

Értékpapírok: Magyar Hitel 1780, Osztrák Hitel (Ex coupon) 863, Kereskedelmi bank 6425, Magyar bank 880, Lészámítoló 780, Magyar Olasz bank 407, Jelzálog 486, Hazai bank 622, Forgalmi bank 560, Hermes 405, Merkur 422, Iparbank 575, Kereskedelmi hitelbank 465, Bosnyák agrárbank 780, Föld birtok bank 1040, Hazai takarékpénztár 1940, Magyar általános takarékpénztár 1000, Magyarország központi 1830, Egyesült fővárosi 2000, Belvárosi 710, Nemzeti takarékpénztár és bank 610, Lipót 292, Concordia 1815, Vlk. ória 5200, Hungaria 1800, Borsod miskolci 2250, Szentlőrinczi 870, Északmagyarországi 2300, Drasche 1680, Salgó 5650, Urkány 4100, Coburg 2370, Ganz-Danubius 15000, Rimanórány 2995, Sehllick 725, Atlantica 4600, Közúti 1423, Déli vasút 580, Államvasút 3250, Chinoio 2225, Klotild 2170, Gummi 2660, Nasicci ex jog. 11100.

Valuták: Lsi 430, márka 448, font 670, francia frank 1350, svájci 2950, dollár 172'5, napoleon 658, lira 970, rubel 312, szokol 348, korona dinár 880, francia dinár 885.

Devizák: Amsterdam 58, Koppenhága 2625, Christiania 2650, Német 407'5, Olasz 935, Svájc 2850, Prága 340, Stockholm 3500 és wieni kifizetés 90'5.

Zürich, augusztus 3. Devizazárlat: Berlin 1365, Newyork 588, London 2188, Páris 4470, Milánó 3115, Koppenhága 925, Prága 1175, Zágráb 770, Budapest 340, Varsó 290, Bics 337'5 és Osztrák bélyegzett 350.

Bécs, aug. 3. Értéktőzsde. Ujabb ösztönzés híján a tőzsde ma is kedvelen hangulatban kezdte meg a forgalmat. Később azonban, amikor Wrangel tábornok nagy sikerének és a Magyarország elleni bojkott híre szerint küszöbön álló megszüntetésének híre érkezett, a kontremen vezetésére határozott irányzatváltás következett be. A zürichi koronaarfoyam gyengülése is vásárlásokra ösztönzött.

Külföldiek jelentkezési kötelezettsége.

A rendőrség vezetője a következő (4057—1920. sz.) hirdetményt teszi közzé:

1. Minden külföldi honos, aki Miskolc t. h. város területén tartózkodik, ősszelrás céljából személyesen utlevele felmutatása mellett jelen hirdetmény közzétételétől számított 15 napon belül az államrendőrkapitányság bejelentőhivatalában jelentkezni tartozik.

2. Az előbbi szakaszban körülírt rendelkezés alá esnek azon külföldiek is, akik ezen rendelet kibocsátása után érkeznek a város területére, akár huzamosabb tartózkodás, akár átutazás céljából. Az átutazók jelentkezési kötelezettségüknek 24 órában belül tartozniuk eleget tenni.

A jelentkezésre kötelezett külföldiek a városból való távozásukat színtén bejelenteni tartoznak.

A jelentkező külföldi a jelentkezési lap kiállításával 20 korona jelentkezési díjat tartozik leróni.

A szállásadó köteles meggyőződést szerezni, hogy a nála megszállott külföldi jelentkezési kötelezettségének eleget tett-e? Amennyiben a külföldi ezen körülményt igazolni nem tudja, a szállásadó a rendőrhatalóságnál fejelevení tartozik. A házmester és állambiztonsági megbízott (ilyenek nem léteben a háztulajdonos vagy bérlő) kötelesek ellenőrizni, hogy a külföldi és ill. tőle szállásadója ezen rendeletben körülírt kötelezettségnek eleget tett-e. Az ellenőrzés alkalmával a külföldi utlevelét és jelentkezési lapját felmutatni köteles. Amennyiben felmutatni nem tudja, vagy a felhívásnak eleget nem tesz, az államrendőrkapitányságnak feljelenendő.

Aki fenti rendelkezéseket, vagy azok alapján tett hatósági intézkedéseket be nem tartja, vagy azok megszegésében közreműködik, avagy változlan adatok bemondataival a hatóságot félrevezeti, kihágást követ el és az 1914. L. t. c. 17. § a értelmében 2 hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Az a külföldi, aki jelentkezési kötelezettségét elmulasztja, mint állambiztonsági szempontból megbízhatatlan egyén, ezzel a mulasztásával okot szolgáltat arra is, hogy őrizetbe vétessék és internáltassék.

Miskolc, 1920. aug. 2-án.

Tódor Árpád dr.,

m. kir. all. rendőrségi tanácsos,
a kapitányság vezetője.

Fegyverrelás Fürstenfeldben.

Bécsből jelentik: A Neue Freie Presse részletesen foglalkozik azzal a betöréssel, amelyet a múlt héten Fürstenfeld városban ezer fegyverrel telt ember az ottani municions raktárba követett el. A lap a fürstenfeldi helyi parancsnokságnak és gr. ci. hatónai vezetőségnek a német-osztrák hadügyi államhivatalhoz intézett jelentései alapján közli, hogy ezer polgári ruhás ember nagy tehergépkocsikon áttört a határon, a csendőrséget lefegyverezte, a telefon- és távíró hivatalt a rendőrségi épületet megszállotta és a nagy fegyverraktárból 8000 maulicherpuskát, 200 gépfegyvert, valamint nagyszámú lőszert rabolt el.

Az elrabolt municiót és fegyvereket a teherautókra rakták és elvitték. A külügyi államhivatal részletes jelentést küldött a szövetséges hatalmaknak, de ugyanekkor erőteljes tevényt intézett a magyar kormányhoz is e tárgyban.

HIREK

— **A polgármester szabadságon.** Szentpáli István dr. polgármester a napokban megkezdte négy hétre terjedő szabadságát. — Ma kezdték meg négy hétre terjedő szabadságukat Plank Miklós dr. főjegyző és Peiker Béla főszámvevő.

— **Átnevezés.** Rózsa Fülöpöt a Fonciere biztosító társaság miskolczi kirendeltségének főnökét, a társaság igazgatósága fontos pozícióba Budapestre helyezte át. Rózsa Fülöp hosszú éveken át folytatott miskolczi munkásságával egy szakkörök, mint a biztosítást kötő közönség legnagyobb elismerését érdemelte ki. Távozására érzékeny vesztesége a miskolczi közgazdasági életnek, amelynek egyik legtevékenyebb tagja volt.

— **Rendőrségi személyi hír.** A miskolczi államrendőrség kihágási osztályának vezetője, Sándor János rendőrkapitány holnap négyheti szabadságra megy. — Távolléte alatt Bacsegh Kálmán rendőrfogalmazó vezeti a kihágási ügyosztályt.

— **Üzletvezetési hír.** Friedrich Vilmos máv. főfelügyelő, a forgalmi osztály kiváló vezetője tegnap kezdte meg négy heti szabadságát. Távolléteben Stefanovits és Kun máv. felügyelők helyettesítik.

— **Esküvői és mulatsági meghívók** és mindennemű nyomtatványok előnyös árban készülnek Schvarcz Soma papirkereskedésében. Telefon 3—28.

— **Nagy vasuti zsebtolvajlás.** A tiszai személypályaudvaron tegnap este ismeretlen zsebtolvaj Balogh Sándor átutazó tisztviselőtől 49,000 korona készpénzt lopott el.

— **Szász Zoltán Márkus Miksa ellen az újságírók közgyűlésén.** A Magyarországi Újságírók Egyesülete vasárnap délután az Oithon körben rendkívüli közgyűlést tartott. Az egyesület elnöke, Márkus Miksa, megemlékezést megnyitó beszédében arról, hogy ma van évfordulója a bolsevizmus bukásának, amely az újságírók társadalmát is annyi szenvedés alól szabadította fel. Utána Szász Zoltán hosszabb beszédben ostromozta az Újságírók vezetőségének elnökségét és különösen Márkus Miksát. A Márkus Miksa ellen szórt vádakat Kun Andor visszautasította és határozati javaslatot nyújtott be, hogy a közgyűlés bizalmáról biztosítsa úgy Márkus Miksát, mint az egyesület elnökségét. A közgyűlés nagy szótöbbséggel elfogadta ezt az indítványt. Azután Kun Andor be-terjesztett egy határozati javaslatot, mely a következőképpen szól: A közgyűlés kimondja, hogy tántoríthatatlanul ragaszkodik a sajtó teljes szabadságához és a cenzura eltörléséhez. Felszólítja az elnökséget, hogy a sajtószabadság megvédelmezéséért és a cenzura ellen minden lehető alkalmával és lehető módon küzdjön. Ezt a javaslatot is elfogadták. Végül megválasztották a fegyelmi tanács tagjait, amelynek elnöke Bónitz Ferenc lett. Az egyesület vidéki tagjait képviselő választmányi tagokat is megválasztották és ezek közül vidéki alelnökül Czebe Lászlót, tagokul Fehér Ödönt és Kun Lászlót (Miskolc).

— **Nagy ünnepséget rendez aug. 15-én a miskolczi ezredparancsnokság.** Az ünnepélyre meghívták Horthy kormányzó Ötömletőségét, valamint több polgári és katonai hatóságot. Hevessy ezredes, ezredparancsnok ma átiratban értesítette is már a várost az ünnepség megtartásáról és kéri a várost az ünnepély támogatására. Hevessy ezredes a városhoz intézett átiratában annak a reményének ad kifejezést, hogy a város hazafias polgársága teljes mértékben kiveszi részét az imponánsnak ígérkező ünnepségből.

— **A Magyar Tőzsde új számában** Jeszensky Pál, Gömbös Gyula, Szurdai Róbert, Marschall Ferenc dr. nyilatkoznak. Információt közöl a lap a Límpagyár, a Salgótarjáni, a Magyar Oasz Bank, a Ganz-Danubius, a Papiripar, a Közuti stb. tranzakcióiról, Ríport számol be a miskolczi tőzsdéről, a sertéshizlalási kampányról, a hordósztűkségről stb. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Izabella utca 43.

— **Az osztrák vagyonadó hatása a bécsi tőzsdén.** A bécsi tőzsde 3 irányban érezte meg a vagyonadóról szóló törvény tárgyalását. A hadi kölcsönök, amelyeket hónapok óta egyáltalán nem kerestek, jelentékenyen emelkednek. A külföldi valuták iránt rendkívül élénk a kereslet és különösen sok értékpapírt adnak el kizárólag külföldi valutáért. A harmadik hatás vállalati részvények adás-vételénél jelentkezett, ezeket nagy tömegben dobták a piacra.

— **Az ír zavargások.** Londonból jelentik: Irországtól újabb zavargások és erőszakoskodások híre érkezik. — Washingtoni táv. dublini jelentések szerint a válság szemmel láthatólag katasztrófához közeledik. A Boyse folyótól északra egyetlen törvényszék sincs már, amely hivatva volna arra, hogy polgári jog szerint ítélkezzen. Irországból jelenleg 60—80 ezer főnyi felszerelt csapat van, amelynek száma napról napra nő. (MTL)

Az árvizsgáló bizottság ülése. Ma tartotta első ülését az árvizsgáló bizottság Vidacs János elnöklétével. Az ülésen, — melyen az árvizsgáló bizottság tagjain kívül — az egyes hatóságok és testületek képviselői is megjelentek. Vidacs elnök ismertette az árvizsgáló bizottság tulajdonképpeni hivatását, majd rátért a részletek ismertetésére. Az értekezleten szóba került az egyes cikkek árúinak a megállapítása is és erre vonatkozólag a megjelentek között az a nézet alakult ki, hogy az élelmiszekek árait nem fogják megállapítani, mert azokat már kormányrendelet ugys meg határozta, hanem az ipari termékek ármegállapításával fognak intenzíven foglalkozni. Ismertették az értekezleten a miskolci Kereskedelmi és Iparkamarának, valamint a Kereskedelmi Testületnek a bizottsághoz juttatott átiratát, melyet tudomásul vettek, de irányadónak nem fogadták el. Elhatározták még az ülésen, hogy válaszatnak egy ipari és egy kereskedelmi albizottságot, melyet az egyes cikkek ármegállapításával fognak foglalkozni.

Rendőri kirendeltség Hatvanban. A múlt héten Balló Rudolf dr. kerületi főkapitány által megtartott helyszíni szemle után tegnap már meg is kezdte a miskolci államrendőrség kirendeltsége a működését Hatvanban. A hivatali beiktatást Krausz Gyula miskolci rendőrfőparancsnok végezte, aki Zboray Gyula rendőrségfőfelügyelő kíséretében ki szállt Hatvanba. A kirendeltség hivatalos helyisége a hatvani község házában van és vezetője Révész József rendőrfogalmazó. Az osztályparancsnokságot Sulkó Sándor s.-felügyelő vezeti.

Az adógabonakulcs leszállítását kérte ma a kisgazdák küldöttsége a polgármestertől. A küldöttség vezetője kifejtette a polgármester előtt azokat a nehézségeket, amelyekkel a kisgazdák meg kellett küzdeniök és kérte a polgármestert, hogy hasson oda, hogy a gabonaadónál megállapított kulcsot változtassák meg. A polgármester felhívta a küldöttséget, hogy kéréseiket foglalják írásba és majd azt eljuttatja a közérlelmezési miniszterhez.

Fővárosi művészek vendégjátéka. Élvezetes két előadást rendeztek a Korona intím táncteremben az itt vendégszerelő fővárosi művészek. Az élvezetes, kedves Galetta-Komjáthy táncos operettben felléptek a bájos Mezei Ilonka, a miskolciak két régi kedvence: Teleky Ilonka és Latabár Rezső, a Nemzeti Színház volt tagjai, továbbá a legszebb magyar mozikészítő: Dan Norbert és a mindenkor mosolyt keltő Nádor Zsiga. Márkus Alfréd, zeneszerző zongora kísérete mellett.

A Kertész gyilkosság nyomra vezetőjének jutalomdíja. Ma délelőtt az Apollo mozgósínház igazgatósága 2500 koronát, mint a Kertész Zsigmond moziigazgató gyilkosságának nyomra vezetőjének jutalomdíját, elküldötte a rendőrség vezetőjének.

Kiutallják a vármegyei szeszt. A vármegyei szesz kiutalása folyamatban van. Most osztják ki a miskolci, mezőcsáti és mezőkövesdi gazdáknak a kiutalt szeszt és a jövő héten megkezdik az őszi, edelőnyi és a szeptemberi járásoknak kiutalt szesz kiadását.

Tárgyalnak a diósgyőri Tapolca eladásáról. Diósgyőr község képviselő-testülete árverést hirdetett a Tapolca fürdőnek és a hozzá tartozó rétnek a megvételére. A Tapolca kikiáltási ára — értesülésünk szerint — ötszáz ezer korona. A fürdő elárverése rövidesen meg fog történni.

Jelentkezzenek a gépkocsitulajdonosok. A m. kir. minisztérium 5897—1920. E. E. sz. rendelete szerint a gépkocsik és motorkerékpárok forgalombatartására kiadott minden forgalmi engedély 1920. november hó 1-én érvényét veszti és ezen a napon tul csakis oly gépkocsikat és motorkerékpárokat szabad forgalomban tartani, melyek új forgalmi engedéllyel vannak ellátva. Felhívom a gépkocsik és motorkerékpárok tulajdonosait, hogy nyilvántartásbavétel végett folyó hó 15-ig jelentkezzenek az államrendőrség közgazgatási osztályánál délelőtt 12—2 óra között (30. ajtó). A bejelentés kötelezettsége kiterjed minden katonai és polgári hatóságra, köztintzményre, vállalatokra, magánosokra stb. akár forgalomba akarja helyezni, akár nem. Kötelesek bejelenteni a gyárak, üzletek, javító műhelyek a náluk lévő idegen gépkocsikat és motorkerékpárokat. Aki a fenti száma miniszteri rendeletet kijátzza, vagy kijátszásánál bármi módon közreműködik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Miskolc, 1920 augusztus hó 2. Todor Árpád dr. m. kir. áll. rendőrségi tanácsos, a kapitányság vezetője.

Hirdetmény. 19473—ki. 1920. szám. A háztartási alkalmazottak (cseléd, mindenes, szobaleány, szakácsnő, bejárónő stb.) az 1919. november 15-én megjelent 5400—919. M. E. számú kormányrendelet értelmében 1919. március 31-től visszamenőleg a kerületi munkásbiztosító pénztárba való bejelentési kötelezettség alá tartoznak. Minthogy ennek dacára még mindig sok olyan háztartást vezető van, aki a bejelentést elmulasztja, vagy nem a törvényes 8 napi határidő alatt teljesíti, szükségesnek tartom a háztartások vezetőit felhívni, hogy alkalmazottak belépését a belépés napjától számított 8 nap alatt jelentsék be a kerületi munkásbiztosító pénztárhoz, mert ennek elmulasztása esetén az alkalmazott részére a bejelentést megelőzőleg keletkezett betegségeiből ki folyólag nyújtott mindennemű segélyezési kiadást (orvosi, kórházi és gyógyszerköltés, táppénz stb.) az 1907. évi XIX. t. c. 12. szakasza értelmében a munkaadó a munkásbiztosító pénztárnak megtéríteni tartozik. Az alkalmazott kilépése ugyan csak 8 nap alatt jelentendő be, későbbi bejelentés esetén a betegségező járulék az 1907. évi XIX. t. c. 14. szakasza értelmében mindaddig fizetendő, amíg a kilépés bejelentése meg nem történik. Ezenkívül a kijelentés elmulasztásából esetleg felmerülő kár a Munkásbiztosító Pénztárnak megtérítendő. A bejelentések elmulasztása vagy a bejelentési határidő be nem tartása kihágást képez, mely az 1907. év XIX. t. c. 187. szakasza értelmében büntetendő. Miskolc, 1920. július hó 31-én. I. foku iparhatóság nevében: Dr. Hodobay Sándor, polgármester h.

A tiboldaróczi szőlőtelepnek nagyobb mennyiségű gabona kiutalását kérték a vármegyei kormánybiztosától azért, hogy a szőlőmunkásoknak járó gabonakonvenciót kiutalassák. Filbelger Gyula kormánybiztos legutóbbi budapesti útja alkalmából eljárta ebben az ügyben a közérlelmezési minisztériumban, ahonnan már megtörtént az intézkedés arra vonatkozólag, hogy ha a tiboldaróczi herceg Odeschkalcki gazdagság beszoigaltatja a rája kivetett kontingenst, úgy abból kiutalják a tiboldaróczi szőlőtelepesek részére a megfelelő gabonamennyiséget.

Értekezlet a színvölgyi vasúti kisajátítások ügyében. A színvölgyi kisajátítási vasút által kisajátított területek kisajátítása ügyében a hó 7-én értekezlet lesz a polgármesteri hivatalban.

Elfogott kommunista. Lehoczky József diósgyőri lakost izgatás gyanúja miatt ma letartóztatták és az ügyészégre fogházba kísérték.

Két gyermek tragikus halála. Megrendítő szerencsétlenség hírért vettük Szikszórol. Vadászai Pál és Udvardy József 8 éves gyermekek Kerek Gábor kertjében szilvát lopnak el és zsákmányukkal el akartak szökni, de a garda észrevette őket. A gyerekek futásnak eredtek és a nagy esőzések folytán megáradt közeli folyóba szaladtak. Az ár elkapta őket és a szerencsétlen gyermekek a vízbe fulltak. A kir. ügyészégre jelentették az esetet, amely mégtette a szükséges intézkedéseket.

Kérje a 7—36-ot, ha Fabián selyem és szövet üzletével akar beszélni.

SPORT.

Meghívó. Az elnökség nevében tisztelettel felkérem az „Ifjúsági Testnevelési Központi Bizottság” tagjait, hogy folyó hó 6-ikán, pénteken d. u. 3 órakor a jogakadémián (Városház-tér 14. II. emelet) tartandó bizottsági ülésen szíveskedjenek pontosan megjelenni. Szabó László titkár.

MVSC. birkozóversenye. Az MMTE. részvételével holnap szerdán 6 órakor fog lezajlani a népkerti Vigadóban.

Az MTK. vasárnap újra játszik Miskolcon. A Magyar Testgyakorlók Körének híres csapata augusztus 1-én mérkőzött volna az MVSC-vel. A mérkőzés azonban a kedvezőtlen időjárás miatt félbe kellett szakítani. Hogy Miskolcz sportszerető közönsége reális pályán kedvezőbb körülmények között élvezhesse a bajnokcsapat játékát, az MTK. vasárnap, augusztus 8-án ismét feljön Miskolczra. A bajnokcsapat most már teljes összeállításban, Orthai és Mandl-lal megerősítve áll ki.

Választmányi ülés. A MMTE választmánya f. hó 4-én, szerdán este fél 7 órakor ülést tart a Lefler vendéglő vadásztermében. A tárgysorozat fontosságára való tekintettel pontos megjelenést kérünk. Az elnökség.

A szerkesztésért felelős:
Hoványi Kornél dr.

Eladó!

Egy Kőiber fedéses hintó
Egy gik ta iga
Egy lapos kocsi két lóra
Huszár-u. 1. sz.

Minden néven nevezendő
bőr- és cipészkelek kapható
Grünwaldné és Gergely
cégnél.
Miskolcz, Széchenyi-utca 60. sz.
Telefon 841. Forgóhid mellett.

Apróhirdetések

Apróhirdetések ára: szavanként 1 korona, legkisebb hirdetés 10 korona. Álláskeresés hirdetés szavanként 50 fillér, legkisebb hirdetés 5 korona. — Hirdetések felvételnek kiadóhivatalunkban Széchenyi-u. 89.

Gallért, fehérneműt csak a Kristálygőzmosógárban tisztíttasson. 20 százalékos engedmény a maximális árakból.

Gerhardt-cipők tartósak, elegánsak, kényelmesek.

Egy nagy ülő fürdőkád magánfürdővel eladó. Megtekinthető Klein Testvéreknél bádagos, Buzatér 21. szám.

Egy teljesen új fehér vászon kosztím és egy himzett grenadin blouse eladó. Cim a kiadóban. 418

Elvállal a jövő tanévre egy, esetleg két iskolásleánykát intelligens tisztviselő család. Anyai bánásmódban és gondozásban részesíteném. Cim a kiadóban.

Diadal kelmefestő és vegytisztítóba minden munka gyorsan készül. Felvétel Széchenyi-utca 70.

Elveszett egy apró gyöngyökkel kirakott aranytű július hó 30-án este a Verbőczy-utca Erzsébetter Grand-hotel közötti utcavonalon. A becsületes megtaláló illő jutalom ellenében szolgáltatassa át a Reggel kiadóhivatalában Grand-hotel.

Egy 14—15 éves fiú tanulónak felvétetik Bródy és Weisz nagykereskedésében.

Akar ön

Tükörfényes gallért,
szép fehérneműt,
elsőrendű vegytisztítást
kifogástalan ruhafestést?

Ha igen, akkor küldje ruhaneműt a

KRISTÁLY Rt.

ruhafestő-, vegytisztító-
és-gőzmosógárába Szé-
chenyi-utca 116. (Király-
hid mellett.) Fiókület:
Hunyadi-utca 7. sz. alatt.

20 százalékos engedmény
a maximális árakból!!

Itt az igazi béke!

Valódi keserű mandula, valódi glicerin, valódi tojásolaj szappanok

Kolozsvári Szent László és Kolozsvári gyógyszerzappanok kaphatók

FARKAS illatszerárban a Buzatéren.

Megnyílt a DIADAL kelmefestő és vegytisztító intézet ki-

bővített Patyolat gőzmosó új üzeme-ága a moder gépek.

felszerelve. — Felvételi üzlet: Széchenyi-utca 70. szám.

Nyári divatoikkak, harisnyák, nyakkendők megérkeztek

Löbl és Klein

Forgóhid. Olcsó árak.

Eladó

zongora, divány, szelón, szekrény, íróasztal, sodrony, madrac és bőrgarnitúra

MERKUR-szállítási irodába Széchenyi-utca 84. sz